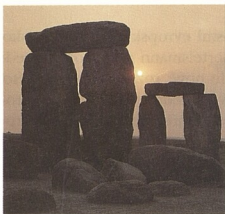

1 Co je to Evropa? 13

Zeměpisné odlišnosti 13
Národy a jazyky 17
Evropa – výsledek historie 19

2 Pravěk Evropy 23

První lidé 23
Nejstarší člověk v Evropě 23
Vznik umění v Evropě 26
Evropa v době neolitické revoluce 28
Středem zájmu kovy: zlato, měď, bronz 32

3 Epocha Keltů 37

Velká rodina Indoevropanů 37
Doba bronzová a první Keltové 37
Objev železa 40
Laténská kultura 44
Světobzor Keltů 46

4 Řecká moudrost a římská velikost 51

Vzestup Říma 51
Právo, stát, rodina 58
Asimilace národů 62
Představy Říma o Evropě 64

5 První čtyři století vítězícího křesťanství na západě 69

Židovsko-křesťanský vliv 69
Šíření křesťanství na západě 73
Křesťanská říše 75
Správní okrsky a farnosti 78

6 Věk Germánů 81

Germáni vstupují na politickou scénu 81
Mořeplavby Germánů 89
Mniši evropského Západu 91
Germánské a románské jazyky 94

7 Karel Veliký – král Evropy? 99

Nástup Karlovců 99
Karel Veliký 102
Říše 104
Karolínská renesance 105
Rozpad říše a vznik království 107
Kdy a kde začíná Evropa? 108

8 Obležená Evropa 111

Saracéni 111
Vikingové 116
Slované 121
Rozkol mezi Východem a Západem 125
Na cestě k západnímu křesťanství 128

9 Vrchol křesťanství ve 12. a 13. století 135

Světská a duchovní moc 135 – Svatý Bernard a bílí mniši 140
Evropa křížových výprav 143
Zebravé řady a misijní činnost 145
Evropa univerzit 148 – Evropa poutníků 150
Jádro velkého sporu 153
Evropa románská a gotická 156
Na cestě k větší lidskosti 159

10 Na cestě k Evropě států: 14. a 15. století 165

Vznik moderního státu a stoletá válka 165
Velká krize obyvatelstva 171
Velká krize křesťanství 173
Vzestup vědy 179
Evropa ovládá mořeplavbu 182
Kontinuita evropské myšlenky 185

11 Renesance, reformace a evropská expanze: 16. století 189

Císař Karel V. a rovnováha v Evropě 189

Evropa a zámorí 194

Evropa tváří v tvář turecké hrozbě 198

Čtyři velcí obnovitelé: Leonardo, Erasmus, Macchiavelli a Luther 201

Humanismus jako jednotící svazek 206

Reformace 207

12 Absolutismus, osvětenství a kosmopolitismus: 17. a 18. století 217

Od monarchie z boží milosti k osvětskému absolutismu 217

Na úsvitu svobody: Nizozemí a Velká Británie 222

17. století: doba „zlatá“, nebo „železná“? 228

Od autority k větší solidaritě 231

Francouzská Evropa a kosmopolitismus 236

Počátky nacionalismu 241 – Počátky průmyslové revoluce 242

13 Velká revoluce na Západě a konec iluzí 245

Jednota západní revoluce 245

„Velký národ“ a Evropa 250

Revoluce a nacionalismus v Evropě 255

Expanze revoluce a zklamání evropských patriotů 258

14 Evropa za vlády Napoleona 265

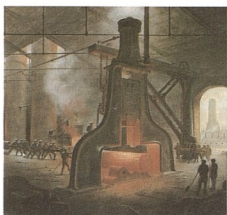
Napoleonovo rozhodování 265

Napoleonovy výboje 267

Ztroskotání evropské hospodářské unie 271

Napoleon a evropská jednota 273

Porážka 277

15 Evropský fenomén: průmyslová revoluce 283

Evropa v čele pokroku 283

Evropa – středisko průmyslové výroby 288

Krátký experiment se svobodným obchodem 293

Délka života v Evropě 295

Odvrácená strana mince: proletariát 297

16 Evropa, romantika a národy (1815–1870) 309

Vídeňský kongres (1814/1815) 309
 Talleyrand: Legitimita a rovnováha 313
 „Evropský koncert“ 315
 Nacionalismus, „hydra revoluce“ 317
 Evropa v epoše romantismu 322
 Doba nepokojů a válek (1848–1871) 325

17 Na cestě k evropské katastrofě (1871–1914) 329

Vystupňování nacionalismu 329
 Bismarck: „Realpolitik“ a ozbrojený mír 332
 Evropa pokračuje v dobývání světa 337
 Slabost evropanství 342

18 Evropa se ničí sama (1914–1945) 349

Velká evropská válka a její mimoevropské důsledky 349
 Mírové smlouvy a jejich nedostatky 355
 Briandův návrh Evropské unie 357
 Světová hospodářská krize a egoismus národů 360
 Demokracie, bolševismus, fašismus 364
 Svízel intelektuálů 367
 Obludná Evropa Adolfa Hitlera 370

19 Doba opětného budování a nadějí 383

První reakce na katastrofu: návrhy z července 1948 383
 Tricet let blahobytu v Evropě 388
 Tři století dekolonizace 389
 Éra stavitelů Evropy 393
 Výstavba Evropy a gaullismus 399
 Velká změna začíná 403

20 Na cestě k novému evropskému mírovému pořádku (Sergio Romano) 411

Zhroutení komunismu 411
 Opětne sjednocení Německa 412
 Rozpad SSSR 413
 Maastrichtská konference a měnová unie 413
 Evropa na počátku 21. století 419